

GOLDEN EARRING GAAT AL JAREN VOOR GOUD

In Lieshout was vond dit jaar een succesvolle tweede editie van 'Bavaria's Open Air' plaats. Op het terrein van de bierbrouwer waren 21.500 bezoekers te vinden. Bekende namen, waaronder K's Choice, Golden Earring, Rowwen Hèze, Clouseau, the Baseballs en Guus Meeuwis, zorgden ervoor dat het festival (ondanks de flinke hoosbuien op zondag) als bijzonder geslaagd kan worden bestempeld. De organisatie lag in handen van Marck Events en ook zij waren erg tevreden over het verloop van het festival.

Tekst en Fotografie: Jan Prins

Op zaterdag speelde Golden Earring. De band is nog steeds een goed geoliede machine, en een absolute aanrader om eens van dichtbij te aanschouwen. De band werd in 1961 opgericht en is (samen met de Bintangs) de oudste nog bestaande rockband van Nederland. Ook wereldwijd behoort Golden Earring tot de oudste rockbands. Als een van de weinige Nederlandse bands hebben de rockers echt internationaal succes gehad. Met name de hits Radar Love en Twilight Zone zorgden voor wereldwijd succes. De band verkocht miljoenen albums over de hele wereld en genoot in de jaren zeventig en tachtig met name in de Verenigde Staten een echte sterrenstatus. Nu nog neemt de Golden Earring een dominante positie in de Nederlandse muziekwereld in, met de meer dan dertig gouden en platina albums die zij rijk is.

Geen overlast

Het verhuurbedrijf Rental BV uit Bommel verzorgde de licht- en geluidsinstallatie van het festival. De lichtinstallatie bestond uit 73x Mac250 beams, met daarbij 14x CS 2 ac'l's en diverse Atomics en blinders. Voor de Tv-registratie van DutchView was een tiental 2 kw-ers als frontlicht ingehangen. De geluidsinstallatie bestond uit twee arrays L-Acoustics K-1, elk array 12 x K1 topkast met daarboven 4 x sub-extender gevlogen, uitsluitend gericht en ingeregeld (met het Meyer Sound SIM3 meestsysteem) op het publieksterrein van de bierbrouwer. Ook de 32 x SB28 subs waren door systeem engineer Robert Lanslots in cardioïde-opstelling opgesteld om geluidsoverlast op en achter podium tegen te gaan. Dit werkte goed, hoewel de wind het geluid soms hinderlijk 'weg waait'. De hoofdtafel was een Midas H2000 en een H3000 op monitors, maar de meeste bands gebruikten hun eigen front of house (F.O.H.) mixers en monitormixers.

Op wielen

Die zaterdagmiddag werd vanaf 13.00 uur de

'Rotterdam Rigging trailer' gelost op het laad- en los platform aan de zijkant van het grote podium. De veertien man tellende crew van Golden Earring ging direct aan de slag met de voorbereidingen voor het optreden van die avond. Terwijl de crew druk bezig was met lossen, was het festival al bezig en speelde Miss Montreal al op de stage. De crew stelde onder tussen de backline op 'rolling risers' achter de schermen aan de achterkant van het podium. Bij Golden Earring heeft elk instrument een aparte technicus, die er de verantwoording voor draagt. Met name de bass en gitaar kennen enorm uitgebreide en ingewikkelde installaties. Doordat alles op wielen gebouwd werd, konden de wisselingen tussen de verschillende groepen snel gerealiseerd worden en bleef het strakke tijdschema van het festival intact.

Licht

Marcus Muzea, stagemanager en LD, werkt sinds 1985 bij 'de Earring'. Hij heeft ook een eigen bedrijf genaamd 'Rotterdam Rigging', maar Golden Earring is en blijft zijn grote liefde. De toewijding en motivatie die bij Muzea te zien is kenmerkt eigenlijk iedereen die werkzaam is voor de band. Marcus geeft leiding aan de crew. Aangezien de meeste crewleden al vele jaren bij de band werken weet iedereen inmiddels precies wat er moet gebeuren. De crewleden zijn stuk voor stuk van hoogstaand professioneel niveau. "Het afgelopen jaar hebben we twee soorten optredens met de Earring gedaan, de Elektrische (E) en de Akoestische (A) set. Praktisch gezien gaan we voor de A-set met één trailer op stap. Hierin zit dan een kleine set licht, geluid en backline. We spelen dan meestal in de theaters", legt Muzea uit. "Als we met E-set spelen, reizen we met twee trailers, waarvan één met de backline en de ander met licht en geluid. We huren al jaren licht en geluid bij Bourgonje uit Den Haag. Dat bevalt goed, ook omdat veel materialen speciaal voor Golden Earring zijn aangekocht. Hier in Lieshout spelen we wel een E-set, maar we

zijn hier maar met een trailer, met alleen onze backline, mixers en onze monitor set. Dit omdat het festival zelf een grote set licht en geluid heeft gehoord. Normaal gesproken gebruiken we ons eigen licht, maar op festivals is dat niet te doen. Ik heb hier mijn wensenlijst afgegeven en de festivalorganisatie heeft een vergelijkbare lichtinstallatie gehoord. De lokale lichttechnicus heeft standen gemaakt, deze ga ik nu bekijken en corrigeren. Ik laat de technicus nog wat van mijn eigen 'specials' programmeren, zodat ik tijdens de show zelf de tafel kan bedienen, die geprogrammeerd is volgens mijn wensen. Bij de bediening gaat het vooral om goede timing met de muziek. Een ander belangrijk aspect van het licht bij Golden Earring zijn de drie volgspots. Deze worden altijd door drie van onze eigen mensen bediend. Dat kan alleen op die manier, want er is geen tijd voor repetities en alles moet tot op de tweede exact getimed worden."

"Vroeger deden we bijna alleen festivals als we hoofdact waren, zodat alle techniek volgens onze wensen geregeld kon worden. Tegenwoordig spelen we steeds vaker ook op dit soort festivals, omdat de techniek in het algemeen veel beter is geworden. Je ziet ook overall steeds meer ervaren mensen en bedrijven, die het ook steeds beter doen. Vroeger hadden we bij dit soort festivals veel meer stress, doordat we toen echt alles helemaal zelf moesten regelen, van het podium tot en met de toiletten. De laatste jaren zijn we allemaal wat rustiger geworden. Er is gewoon erg veel ervaring bij de band en de crew, die dit soort improviserende situaties zeer goed onder controle heeft. Toch doen we dit soort shows nog altijd het liefst helemaal zelf, met alleen onze eigen materialen en mensen."

"Soms vragen mensen hoe lang Golden Earring nog blijft doorspelen. Ik geloof niet dat iemand dat weet. Voorlopig is het volgende jaar weer volgeboekt met

onder andere een theatertournee, en tot nu toe zitten de zalen altijd vol. Zanger Barry Hay denkt na over het nieuwe decor voor in de theaters en ik ben nu bezig met een nieuw lichtontwerp. We gaan weer veel VL5 en VL6 (Vari*lite) gebruiken, dat vind ik toch altijd de mooiste lampen. Werken bij Golden Earring is altijd succesvol en erg leuk, dus gaan we gewoon door."

Geluid

Arjan van Egmond maakt sinds 1987 deel uit van de crew. In het begin reed hij op de trailer en werkte hij voor de toenmalige PA verhuurder Focus, als assistent geluidstechnicus. Kort daarna is hij monitors gaan doen. De band heeft omstreeks 2000 een jaar lang een 'sabbatical' gehouden, waarna Marcus Muzea, Arthur Scholten en Arjan van Egmond op zoek zijn gegaan naar een nieuwe crew. Van Egmond kon toen gaan doen wat hij het liefste doet: de zaalmix. In de jaren zeventig en tachtig was Golden Earring zelf eigenaar van alle geluidsapparatuur, die ontworpen was door hun toenmalige technici. Ook toen al was er een

zeer hoog kwaliteitsniveau, wat uiteraard behoorlijk wat kostte. De Earring kunnen qua sound worden gezien als pioniers in Nederland. Doordat de band toen regelmatig in Amerika toerde kwamen ze in aanraking met de grootste internationale acts en hun geluidstechniek. Deze spullen en ideeën werden meer dan eens ook gekocht en verder ontwikkeld. De band nam daar veel initiatieven in. "Maar nu spelen we minder frequent en het is gewoon veel te duur om alles zelf te bezitten en te onderhouden, vandaar dat we tegenwoordig alles huren, behalve de backline. Natuurlijk hebben we hoge eisen en we verwachten daarnaast veel ondersteuning van het verhuurbedrijf, qua materialen, noviteiten en vooral van de mensen", vertelt Van Egmond.

"Met betrekking tot het podiumgeluid willen de bandleden gewoon floormonitors en dus geen 'in-ears', gaat Van Egmond verder. "Aan de zijkant - bij George Kooymans - gebruiken we één extra 'sidefill', omdat we daar wat meer bass en drums op de monitors nodig hebben. Barry heeft wat gehoor-

APPARATUUR

Eigen geluidsapparatuur (van Bourgonje)
FOH Mixer: Yamaha M7CL
Crane Song Hedd D/A converter
Crane Song STC-8 compressor/limiter
Yamaha SPX 2000 reverb (vocals)
Yamaha SPX 990 reverb (drums)
TC Electronics D2 digital delay
XTA DP 446 audio processor
Tascam MD-CD 1

Mon: Mixer: Soundcraft SM 20
8x BSS equalizer 31 bands
Yamaha SPX 1000 reverb
2x Drawner Quad Gate
Clear Com intercom system

MONITORSPEAKERS:

8x 12" Turbosound TFM 420 wedges
4x 15" Turbosound TFM 450 wedges
1x Sidefill Turbosound Floodlight

problemen, maar hij gebruikt geen in-ear monitors. Het is wel geprobeerd, maar de band speelt al zoveel jaren met hun eigen stevig klinkende backline samen, dat ze gewoon niet meer kunnen wennen aan in-ears. Hierdoor heeft Marc Troch (monitortechneus) er echt een flinke kluit aan. De monitormix doen is moeilijker dan de zaalmix. We gebruiken gelukkig goede kwaliteit Turbosound actieve floormonitors, wat het weer wat makkelijker maakt. De muzikanten zijn echt veeleisend met betrekking tot hun eigen geluid en hun wensen kunnen nog wel eens beïnvloed worden door externe factoren. Voor het zaalgeluid gebruik ik normaal Turbosound Aspec TH 890, PA speakers. Een gedeelte hangen we op. We doen daar ook grote locaties mee als Ahoy en HMH. Hier in Lieshout gebruik ik het PA van het festival, wat prima voldoet. We gebruiken altijd onze eigen microfoons en mixers."

Die middag bouwde Arjan van Egmond rustig zijn kleine voorgeprogrammeerde Yamaha M7CL mixer op in de F.O.H.-tent, midden voor het podium, naast een aantal andere grote mixers. Aan alle details was gedacht, er waren niet alleen een eigen intercom en DB-meter, ook een eigen krukje en tapijtje waren aanwezig. Van Egmond gebruikt een volumepedaal,

waarmee hij de sturing naar de delay verzorgt, voor de vele speciale effecten. Bij geluidsmixage kunnen smaken altijd verschillen, maar toen de Earring begon was voor iedereen erg duidelijk dat alle voorgaande acts het nakijken hadden. Vanaf de eerste tot de laatste noot klonk het uitzonderlijk goed. De expertise was duidelijk hoorbaar.

Backline

Daan Breukhoven werkt sinds 2001 bij de Earring als persoonlijke assistent voor bassist Rinus Gerritsen. Hij legt uit hoe bijzonder de instrumenten en versterkers van de band zijn. "Alle backline is privé-eigendom van de bandleden. Er is vele jaren aan gesleuteld, om uiteindelijk deze set apparatuur op deze manier bij elkaar te krijgen." Een belangrijke rol heeft bassist Gerritsen. Hij wordt door de crew gezien als de ingenieur van zowel de bas- als gitaar installaties. Het bijzondere hiervan is dat de vele verschillende gitaarsounds (complexe schakelingen en instellingen) programmeerbaar zijn en worden bediend met de voetpedalen van de gitaristen. Zo staan er ook diverse gitaarspeakers, compleet met ingebouwde microfoons, in flightcases achter op het podium. Dit zorgt ervoor dat ook op vol vermogen de juiste sound kan worden weergegeven, zonder dat

het voor overlast zorgt bij de andere musici. Iedere gitarist gebruik tijdens de show diverse gitaren, met verschillende instellingen voor verschillende nummers. Achter de schermen verzorgen de gitaartechnici alle noodzakelijke handelingen met betrekking tot de apparatuur en goed gestemde instrumenten.

De vader van Rinus heeft zijn beroemde dubbelnek bass gebouwd en ook de rode fretloze waarop hij 'Please Go' nog heeft ingespeeld in de jaren zestig. Nu ontwerpt Rinus zelf zijn gitaren met medewerking van Vox Humana. Een eigen geluid is iets waar Rinus al zijn hele carrière mee bezig is en aan zal blijven werken tot het einde der tijden. Recent noemde een bekende Amerikaanse muzikant de unieke backline van de Earring: 'oldfashionable modern'.

Golden Earring is al lange tijd zeer succesvol. Ze spelen veel eigen bekende en goede nummers. Vanuit het publiek is goed te zien hoeveel plezier deze mannen met elkaar hebben tijdens het musiceren. Dit inspireert de professionele crew om zich altijd meer dan 100 procent in te zetten voor de band. Een unieke act!